

Notitie

Datum 3 april 2025

Onderwerp **Proces Gebieds- en Mobiliteitsvisie Wognum/Nibbixwoud**

Deze memo bevat een procesadvies voor de mobiliteitsopgave van Wognum/ Nibbixwoud, als onderdeel van een zorgvuldige ruimtelijke ontwikkeling van deze kern.

Dit is gebaseerd op gesprekken met medewerkers van de gemeente en de provincie, en bestudering van beschikbaar materiaal. Het MT Ruimte is akkoord.

Situatie

Het beeld bestaat, dat er problemen zijn met verkeer in Wognum/ Nibbixwoud, in relatie tot de ruimtelijke ontwikkeling van het dorp. Feitelijk gaat het hier om twee kernen: Nibbixwoud en Wognum samen. Op dit moment zijn er verschillende vragen waar de gemeente onvoldoende antwoord op heeft. Het is goed om onderscheid te maken tussen aantoonbare 'objectieve' problemen, en het gevoelde probleem van bewoners, ondernemers en politiek.

Deels gaat dit om zaken die nu al spelen. Eerder was al een analyse gemaakt van de verkeerssituatie in het GVVP. De urgentie wordt nu gevoeld op twee onderwerpen. Het gaat om drukte en veiligheid bij de belangrijkste toegangen van het dorp: bij de AC de Graafweg en bij de Hoornseweg. En het gaat om de afwikkeling van het zware verkeer uit de bedrijventerreinen ten oosten van de A7.

Daarnaast is er een aantal ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij er in de toekomst oplossingen nodig zijn voor een veilige, duidelijke en comfortabele verkeersafwikkeling. Dat kan ook nodig zijn voor een deugdelijke onderbouwing van ruimtelijke procedures en vergunningen. Voor de bedrijven is goede bereikbaarheid en ruimte nodig voor economische kracht en groei.

Er zit zoveel samenhang in alle onderdelen van de puzzel, dat voorgesteld wordt om nu snel een ruimtelijke gebiedsvisie te gaan maken in samenhang met een mobiliteitsvisie voor Wognum/ Nibbixwoud.

"Pleisters plakken lijkt snel, maar je geneest er niks mee."

Hieronder zoomen we in op de situatie.

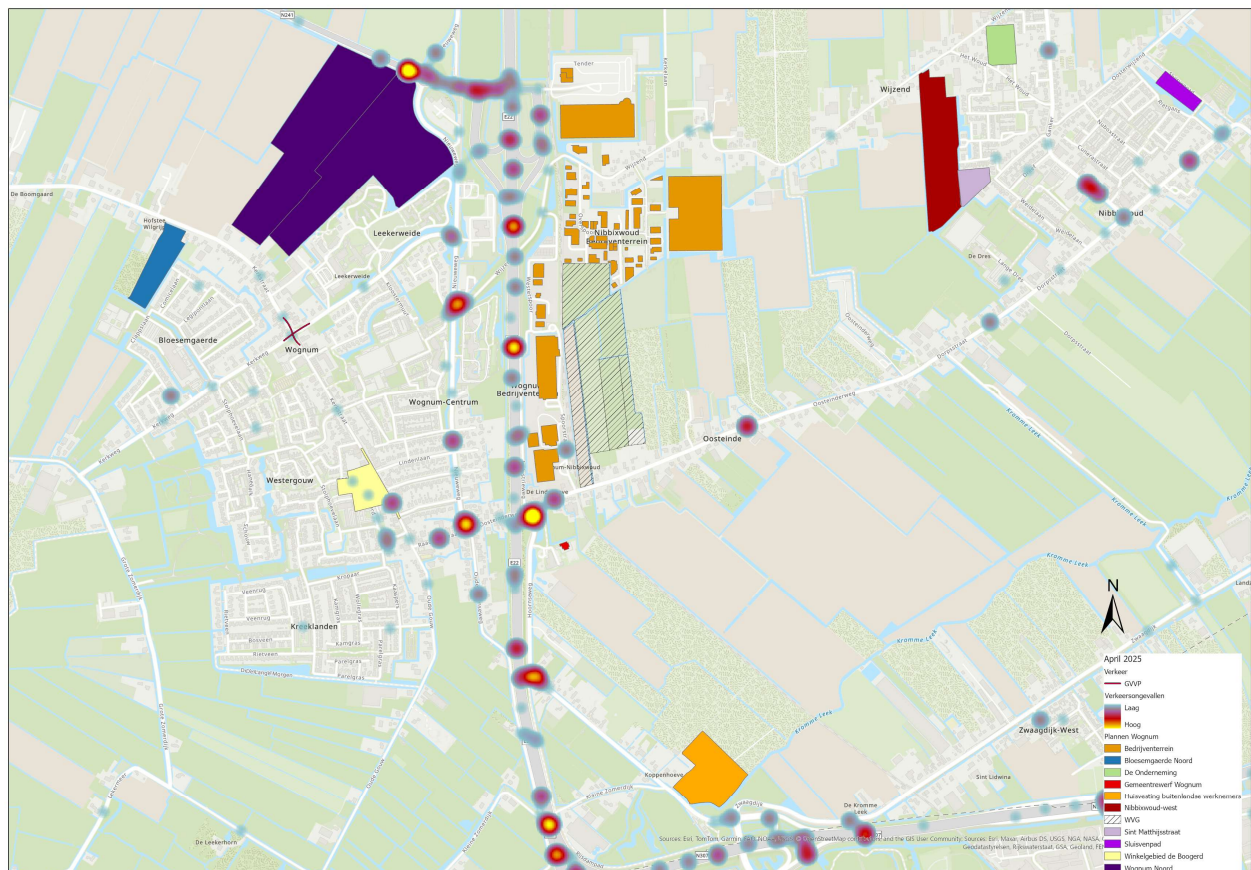
- Veiligheid en capaciteit *Hoornseweg*. De weg is in 2023 door Hoogheemraadschap in beheer gegeven aan de gemeente. Er is een 'statement' van bewoners van mei 2024, er zijn verschillende raadsmoties uit 2023 en 2024. Als we kijken naar de normering (GEOW50), dan zit de drukte met autoverkeer niet over de maximale grens van 10.000 voertuigen per etmaal: op een gemiddelde werkdag is het 8.600 voertuigen. Maar er is wel sprake van veel verschillende voertuigen (ook vrachtverkeer, bus) en fietsers, op een relatief smalle weg. Het is dus de vraag, of deze weg wel getypeerd kan worden als 'GEOW50'. Het aantal geregistreerde ongevallen is niet extra hoog. Dat geldt wel voor de rotonde direct ten oosten van het viaduct bij de Oosteinderweg, dit is wat betreft verkeer de 'gevaarlijkste' plek van Wognum.
- Op de Oosteinderweg is het soms wat 'drukkig' maar ook dit valt binnen de normen, met een aantal voertuigen per dag van 3.090. Ook elders in Wognum is er geteld, en zijn er geen problemen.

- Drukke rotonde Nieuweweg – AC de Graafweg. Ook voor de Nieuweweg is de norm 10.000 voertuigen per etmaal en de laatste telling laat zien dat er 8.911 voertuigen overheen gingen. Wel ontstaan er rijen in de spits, maar dit stroomt nu nog redelijk door. In de avondspits is er echter wel soms sprake van drukte op de afrit van de A7; gezegd wordt dat RWS soms signaalborden met '90' aanzet ten behoeve van de veiligheid. Er ligt een ontwerp voor een 'turbo-rotonde' (extra rijbaan), inclusief financiële raming. De provincie ziet dat er iets nodig gaat zijn en wil deze vraag graag open benaderen: een turbo-rotonde lijkt een mogelijkheid, maar men zou ook graag studeren op andere oplossingen zoals een kruispunt met VRI (stoplichten). Of nadenken over de vraagkant: hoeveel parkeerplaatsen maken we en zijn ook andere manieren van vervoer denkbaar? Bij het nadenken over een oplossing hoort volgens de provincie ook de kwestie van geld: wie draagt bij aan het probleem en hoe wordt dan financieel bijgedragen aan een oplossing. Op de vraag, waarom de provincie niet meteen een betere oplossing voor dit punt heeft aangelegd, wordt aangegeven, dat het proces van de vernieuwing van de provinciale AC de Graafweg een lange voorgeschiedenis heeft (misschien wel 10 jaar of meer) en dat er destijds geen noodzaak voor was.
- In totaal zitten er in Wognum/ Nibbixwoud en Nibbixwoud samen 1.000 woningen in de pijplijn van projecten. Voor Wognum-Noord ligt er een verkeersrapport waarin hard gemaakt wordt, dat er een aanpassing gemaakt moet worden in de verkeersaansluiting, zoals een turbo-rotonde. Verkeersonderzoeken voor de overige projecten onderbouwen dat het wegennet de extra verkeer aankan. Maar elk project is op zichzelf beoordeeld, er is geen optelsom gemaakt. Voor afwikkeling op de AC de Graafweg en bijbehorende rotonde is er een relatie met Opmeer, waar nieuwbouw van 650 woningen voorzien is en ook uitbreiding van bedrijventerrein De Veken.
 - o Wognum-Noord (circa 700 woningen, start bouw voorjaar 2027, verbetering van de huidige rotonde bij AC de Graafweg nodig)
 - o Nibbixwoud-west (200 woningen; start bouw voorjaar 2027, volgens Goudappel voldoende goed ontsloten maar gemeente heeft hier nog wel enkele vragen bij)
 - o Sint Matthijsstraat (25 woningen, start bouw zomer 2026)
 - o Sluisvenpad (35 woningen, start bouw zomer 2026)
 - o De Onderneming (12 woningen, start bouw najaar 2025)
 - o Bloesemgaerde Noord (50 woningen, start bouw 2025 maar on hold vanwege levering elektriciteit)
- Huisvesting buitenlandse werknemers in Appelschenkbos aan de Hoornseweg (circa 300 mensen). De gedachte is, dat de verdere belasting van de Hoornseweg minimaal is. Want: men heeft geen of weinig eigen auto's (lage parkeernorm), men is georiënteerd op Hoorn, werknemers worden (ook) per busje opgehaald, er is een fietsenplan. Op dit moment wordt het plan uitgewerkt, vindt participatie plaats en wordt een vergunningtraject bekeken (tijdelijk, voor 15 jaar).
- Bij het voormalige gemeentehuis aan de Hoornseweg is meer ruimte nodig voor de buitendienst.
- Rond de Hoornseweg zijn er meer ideeën geweest, die niet hebben geleid tot concrete projecten. Om deze ideeën geen verkeerde status te geven, worden ze in deze notitie niet verder benoemd.
- Ontsluiting en van het huidige bedrijventerrein aan de overkant van de A7. Het terrein bestaat uit 3 delen. Het bedrijf Loos heeft een eigen aansluiting op de toerit van de A7. Het middelste terrein is met een viaduct ontsloten langs het gemeentehuis en over een rotonde op de Nieuweweg, waar ook zwaar en 'bijzonder transport' over gaat (een bedrijf houdt zich niet altijd aan de beperkingen van het lokale wegennet, private afspraken). Het zuidelijke deel wordt ontsloten via de Hoornseweg. Bedrijven hebben gezamenlijk een plan met oplossingen aangeboden aan de gemeente in het najaar van 2024. Ze kijken naar gemeente voor oplossingen. Het rapport toont 7 knelpunten rond de thema's: uitbreidingsbehoefte, verkeersontsluiting in het dorp en binnen het bedrijventerrein, parkeren op terrein, relatie met

railuitbreiding Stoomtram. En het rapport biedt een keuze uit een optimaal pakket of een minimaal pakket met oplossingen. In elk pakket zit een eigen aansluiting op de A7, vanaf de oostzijde. Een 'WVG' kan mogelijk bijdragen aan een oplossing (perceel waar gemeente recht heeft van eerste aankoop krachtens de 'wet voorkeursrecht gemeenten').

- Liander en Tennet hebben ruimte nodig, circa 5 hectare in totaal. Deze ruimtevraag moet zorgvuldig worden ingepast.
- Het is belangrijk dat het winkelcentrum de Boogerd vitaal en aantrekkelijk blijft, terwijl de vraag naar winkelruimte afneemt. De Lidl wil uitbreiden terwijl er zorgen zijn over leegstand, onder andere aan de Kerkstraat. Het is de vraag hoe / of dit een plek moet krijgen in de studie en visie.
- Er zit geen verbetering van het OV in de pijplijn (behalve misschien een regionaal busstation aan de provinciale weg op de langere termijn).
- In het GVVP zijn nog enkele andere plekken aangewezen in Wognum/ Nibbixwoud, die aandacht behoeven. Hierbij wordt o.a. genoemd: ontbreken trottoir, oversteekplaatsen, fietsroutes (voor scholieren naar Hoorn), een ervaren drukte van auto's en hoge snelheden op de Kerkweg, Kerkstraat, Lindelaan / Nieuweweg (ook in relatie tot zicht en voorrangsituaties). Het is goed als deze zaken worden meegenomen in de studie en visie.
- In de gemeentelijke Omgevingsvisie die nu in de maak is, wordt verkend of er in de kern Wognum/ Nibbixwoud kansen zijn om in de toekomst nog meer te bouwen.

Uiteindelijk gaat het om de kwaliteit en de leefbaarheid van het dorp, en om het zorgen van goede voorwaarden voor een economisch sterk bedrijventerrein.

Procesvoorstel naar een duidelijke richting voor het dorp, een 'stip op de horizon'

Regie

1. Gemeente pakt regierol.

- Gemeente stelt procesmanager aan. Inzet circa 8 tot 16 uur per week (afhankelijk van de fase).
Ondersteuner: 4 uur per week.
- De procesmanager stuurt op het pakket van gebiedsvisie, mobiliteitsvisie, participatie en afspraken met stakeholders, financiën, planning (zie hieronder). Parallel aan de start moet de procesmanager een PID opstellen, op basis van deze notitie.
- Ambtelijk opdrachtgever: teamleider Ruimtelijk beleid (t/m vaststelling visie, daarna wisseling opdrachtgeverschap).
- Bestuurlijk opdrachtgever: wethouder Nederpelt.
- De procesmanager heeft een klein gemeentelijk team klaarstaan, op afroep: beleidsmedewerker ruimtelijke ordening, verkeerskundig adviseur, adviseur economie, stedenbouwkundige, kostendeskundige, projectmanagers van de betrokken projecten, communicatieadviseur.
- Andere stakeholders behouden eigen verantwoordelijkheid.

Groot maken, divergeren

2. In gesprek.

- Gemeente kan niet alles alleen oplossen, er is sprake van wederzijdse afhankelijkheid met de andere stakeholders.
- Gemeente gaat met alle betrokken stakeholders gesprek over de opgave, ieders rol en wensen, organisatie (rol: beslissen / adviseren / meebetalen / ...), mogelijke bijdrage in het leveren van oplossingen.
- Gesprekken leiden tot een overzicht van ieders wensen en eisen. De basis zit al in dit document.

3. Op pauze of juist verder.

- Voortgang van de projecten is belangrijk, daar wordt de planning ook op afgestemd.
- Om het nieuwe gebiedsgerichte proces niet te verstoren, worden de onderdelen van plannen en gesprekken die effect hebben op Wognum/ Nibbixwoud als geheel op pauze gezet. Tenzij het werk 'no regret' is, dan kan het door. Als er verschil van mening is hierover, dan is er geen sprake van een 'no regret'.

4. Gebiedsvisie Wognum/ Nibbixwoud krijgt prioriteit.

- Het vraagstuk gaat niet alleen over verkeerskundige oplossingen, maar ook over de kwaliteit en toekomst van de kern Wognum/ Nibbixwoud (wonen, werken, bewegen), goede ruimtelijke ordening, leefbaarheid, economische groei.
- KuiperCompagnons zou al een gemeentebrede gebiedsvisie gaan maken. Op dit moment vinden gesprekken plaats om dit niet per thema voor de gehele gemeente te maken, maar juist gebiedsgericht, per kern. Voorstel is nu, om de kern Wognum/ Nibbixwoud naar voren te trekken. Als we willen, dat de gebiedsvisie voor Wognum/ Nibbixwoud snel gemaakt wordt, dan moet ervoor gekozen worden om niet ook parallel aan de slag te gaan met andere kernen (terwijl waarschijnlijk nu ook voor andere kernen, om andere legitieme redenen, om prio gevraagd wordt).
- Een beleidsmedewerker RO van de gemeente stuurt op de inhoud van de gebiedsvisie.

5. Iteratief proces 'gebiedsvisie' – 'Mobiliteitsvisie' – participatie – rekenen – faseren.
 - Gelijk met een opdracht aan KuiperCompagnons wordt opdracht verstrekt aan een verkeerskundig bureau.
 - Het verkeerskundig bureau adviseert KuiperCompagnons en toetst scenario's en voorstellen, waarna de voorstellen kunnen worden aangepast en weer worden getoetst, etcetera. Het verkeerskundig bureau kijkt daarbij naar de samenhang tussen de huidige verkeersdrukte, autonome groei, reeds geplande gebiedsontwikkelingen (en al gemaakte plannen zoals dat van Breg+Breg). Ook wordt nagedacht over 'out of the box' ideeën (zoals 'knippen' van verbindingen voor gerichte verkeersgebruikers, of eenrichtingsverkeer maken, of juist verbeteren van oude verbindingen, of realiseren van een fietstunnel onder de A7). Alle modaliteiten worden meegenomen (niet alleen de auto, ook OV, fiets, vrachtwagens, bijzonder transport), lokaal en in de regio. Een breed palet aan oplossingen kan nodig zijn, kijkend naar de 'modal shift' (verdeling gebruik verschillende vervoermiddelen), waarbij bijvoorbeeld ook gekeken kan worden naar parkeernormen. En ook kijkend naar mogelijk snelle oplossingen, zoals kentekenregistratie om een weg vrij te maken van zwaar verkeer.
 - Misschien in een dag gebruik maken van de RVMK (regionale verkeers- en milieukaart): scenario's, effecten van maatregelen, in samenhang.
 - Ook wordt tegelijk een pragmatisch communicatieplan opgezet. Open zijn en verwachtingen managen. Afstemming met stakeholders en participatie zijn onderdeel van het iteratief proces. Een combinatie van open gesprekken (bijeenkomst voor eenieder die interesse of een mening heeft), gerichte gesprekken (zie punt 2 hierboven), gesprek met Dorpsraad, gesprek met raadsleden. Goed afstemmen met de lopende participatie in de projecten.
 - Rekenen & tekenen gaan samen op, net als zicht op financiële dekking voor de kortere termijn.
 - Prioriteren en faseren is onderdeel van de analyse.

Visie op Wognum/ Nibbixwoud

Uiteindelijk resulteert het iteratieve proces in twee duidelijke producten: een gebiedsvisie en een mobiliteitsvisie. Gezamenlijk biedt dit een visie op Wognum/ Nibbixwoud. Een stip op de horizon, van waar uit je meteen actie kan ondernemen. Omdat er sprake zal zijn van veel afhankelijkheden, zou het kunnen dat er in het plan gewerkt wordt met scenario's. Haalbaarheid en realisme zijn hierbij belangrijk. Het plan wordt vergezeld door een product waarin de resultaten van de participatie zijn weergegeven, globaal zicht op een financiële begroting inclusief gedachten over verdeling van kosten en een voorstel voor planning en fasering.

6. Bestuurlijke besluitvorming integraal pakket voor Wognum/ Nibbixwoud
 - Doel: gebiedsvisie + mobiliteitsvisie Wognum/ Nibbixwoud zijn klaar in de tweede helft van 2025.
 - Bestuurlijke besluitvorming kan eind 2025 starten. Het precieze tempo is afhankelijk van het tempo van gesprekken met stakeholders, zaken die minder goed stuurbaar zijn. Er kan ook soms sprake zijn van botsende belangen. Gewenst is om vóór de verkiezingen een plan voor te leggen aan de gemeenteraad. De aard van een mogelijk besluit hangt af van de inhoud van het plan en van de mate van draagvlak.

Uitvoerbaar maken / convergeren

7. Uitvoering op onderdelen.
 - De volgende fase gaat over het handelingsperspectief.
 - In stukken op te delen en toe te wijzen aan verschillende partijen (zie ook nota kostenverhaal), schriftelijke afspraken met die partijen per onderdeel.

Planning

Planning op hoofdlijnen					
	Q2 - 2025	Q3 - 2025	Q4 - 2025	Q1 - 2026	2026
Gesprek	Gesprek met stakeholders over proces en PvE. Het dorp vertellen hoe we hier nu mee aan de slag gaan.	Participatie breed (meedenken).	Zicht op de standpunten en ieders rol in het vervolg.		Verkiezingen
Gebiedsvisie	Iteratief proces.		Bestuurlijke besluitvorming.		
Verkeersstudie					
Wognum- Noord		Inhoud kaderstellende notitie en ruimtelijke procedure.	Besluit kaderstellende notitie, start ruimtelijke procedure.		
Nibbixwoud West					
Appelschenkbos		Start BOPA.			
Toelichting: zie onder.					

In de planningstabel is het procesadvies in de tijd gezet. Dit is gerelateerd aan projecten die de input nodig hebben, aan de benodigde afstemming met bewoners en stakeholders, en aan het bestuurlijke proces. Deze planning is gebaseerd op een snelle start in april en beschikbare capaciteit bij de adviesbureaus. Het maken van een visie is goed te sturen in de tijd, maar het verkrijgen van resultaten uit gesprekken met stakeholders en omgaan met mogelijk soms botsende belangen is minder stuurbaar. Voor de genoemde projecten is dit de wenselijke planning, die mede afhankelijk is van de projectontwikkelaars en publieke procedures.

Stakeholders

Partij	Belang
Bewoners	Veilig, snel, comfortabel, kwaliteit, leefbaar. Mogelijk bezwaar op projecten als (oa) veiligheid niet geregeld is.
Bedrijven van terrein A7-west - Loos - Middelste deel - Zuidelijk deel	Goede bereikbaarheid en ruimte voor groei. 'Petitie' aangeboden aan gemeente met een rapport (2024), 7 knelpunten en twee scenario's met oplossingen.

Projectontwikkelaars - VBN - Kuin - Klok - USB Vastgoed - Niels Kroon - Scholtens - Ruud van Leeuwen BV	Goede verkeersontsluiting nodig voor kaderstellende notities, Omgevingsplannen / BOPA's en vergunningen. Toerekenbare financiële bijdrage. Geen vertraging in de planningen van de projecten.
Dorpsraad	Belangenbehartiging bewoners, draagvlak.
Gemeente Opmeer	Samenwerking met Wognum/ Nibbixwoud voor goede ontsluiting op provinciaal wegennet, voor autonome situatie en om groei mogelijk te maken. Oa in Ruimtelijke agenda West-Friesland. Onderling geen formele zienswijzen of bezwaren indienen op elkaars plannen. Ruimtelijke en verkeerskundige voorwaarden voor economisch goed functioneren bedrijven.
Gemeente Hoorn	Wil geen sluipverkeer door de gemeente. Stad is onderdeel van de West-Friese regio en kan vanuit verantwoordelijkheid bijdragen aan bestuurlijke slagkracht. Ruimtelijke agenda West-Friesland: wordt nu gewerkt aan plan van aanpak en gaat in 2025 'lopen'.
Provincie	Gesprekspartner van het Rijk. OV concessie (2028). Agenda mobiliteit (Wognun -Noord en bedrijventerrein staan erop). Ontwikkelperspectief Noord-Holland-Noord (start in 2025). Provinciale Omgevingsvisie (start in 2025). West-Friese bedrijvengroep gaat ook bij Provincie langs. Goede bestuurlijke verhoudingen met gemeenten. Woningbouw, verkeer, natuur, werklocaties, goede ruimtelijke ordening... allemaal belangen van de provincie. Graag aan tafel in visie ontwikkeling, 'overleg aan de voorkant'. Meedenken en faciliteren, ook in geld. Daarna 'agendalid' en link leggen met de plantoetsers van de provincie.
Rijk - RWS - Defensie - EZ	Belang RWS is: doorstroming rijkswegennet. RWS op de hoogte houden, niet in werk- of stuurgroep. Wel gaan samenwerken op niveau van concrete 'ingrepen', als mogelijk. Heeft RWS een 'snipperpotje' / 'restbudget' van circa € 200 miljoen? MIRT A7-A8 (loopt tot Hoorn). Verkenning is klaar, maar ligt stil. Kans om plangebied op te rekken?

	Defensie zoekt 'laagvlieggebied' rond Wognum/ Nibbixwoud. Wat kan zij andersom voor ons betekenen? EZ draagt soms financieel bij.
Stoomtram museum	Behoud rails en station naast bedrijventerrein en A7. Vergunning (januari 2024) het realiseren van een uitrit aan de Westerspoor, om wagons aan te kunnen hangen en om te keren. Dat gebeurt nu in Hoorn op spoor van Prorail, maar vanaf eind 2025 kan dat niet meer.
Liander en Tennet	Bijdrage (financieel of in proces besluitvorming hogere overheden) – we hebben wat van elkaar nodig. Investeringsbesluit elektriciteitsgebouw in 2025 (regionale transportnetten). Besluit tracé hoogspanningslijn 380 Kv ook met Rijk (nationale transportnetten).

Financiën

Proceskosten

Er is budget bij RO voor de gebiedsvisie Wognum/ Nibbixwoud en ook voor een mobiliteitsvisie. Voor de procesmanager en extra kosten als gevolg van dit procesvoorstel is een aanvraag gedaan in de Voorjaarsnota.

Uitvoeringskosten

In deze notitie is de beschikbare kennis weergegeven, en is de financiële component meegenomen in het proces. Er moet worden gerekend en over een passende kostenverdeling worden gesproken binnen de gemeente en met de stakeholders.

Bronnen – documenten

- Variantenstudie ontsluiting bedrijventerrein Overspoor (later meegenomen in studie Breg+Breg), Arcadis, 2 mei 2016
- Gemeentelijk Verkeer- en VervoerPlan (GVVP), RHDHV, 2022
- Moties gemeenteraad (nog niet afgehandeld)
 - o 2023: verzoek om voor vraagstuk verkeer in Wognum/ Nibbixwoud te komen met integrale oplossing en hier alle stakeholders in mee te nemen
 - o Medio 2024: principeverzoek om bij de huisvesting van buitenlandse werknemers verkeer mee te nemen in voorstellen aan de raad
 - o Najaar 2024: nieuw bedrijvenpark (terrein WVG) goed ontsluiten
- Motivatie principeverzoek Huisvesting buitenlandse werknemers te Medemblik, locatie AppelSchenkBos, 28 februari 2024.
- Verkeersonderzoek Hoorseweg, Goudappel (in opdracht van gemeente Medemblik), 10 april 2024
- Statement bewoners Hoornseweg, 29 mei 2024.
- Ontwikkelkansen bedrijventerrein A7-west, Breg+Breg, 9 oktober 2024.
- Verkeersonderzoek woningbouw Nibbixwoud, Goudappel (in opdracht van Scholtens Projecten B.V.), 5 december 2024
- MIRT Overzicht 2025 (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport), ministerie van I&W; verbeteren bereikbaarheid Amsterdam – Hoorn A7/A8

- Verkeerskundig schetsontwerp turborotonde, Vos' Bouw- en Exploitatie Maatschappij B.V., 29 januari 2025.
- Verkeersonderzoek woningbouw Wognum-Noord, Goudappel (in opdracht van VOF USP-Kuin- Klok en VBM ontwikkeling) , inclusief VISSIM metingen drukte, 30 januari 2025 en 12 maart 2025
- Nieuwe verkaveling Appelschenkbos, 20 februari 2025
- Adviesmemo Verkeer ontwikkeling Nibbixwoud-West, gemeente, 24 februari 2025
- SSK raming turborotonde, Pas BV (in opdracht van Goudappel), 6 maart 2025
- Telling verkeersongevallen in VIA.
- Telling verkeersintensiteiten in gehele gemeente in december 2024.